

Obsah

1. Úvod (F. Novotný)	11
2. Historická data (F. Novotný)	13
3. Definice ekzému a dermatitidy (F. Novotný)	15
4. Klasifikace a nomenklatura (F. Novotný)	19
4.1 Přehled dermatitid vzhledu ekzému	21
4.2 Psaní diagnózy	21
5. Epidemiologie skupiny ekzémů z vybrané oblasti (M. Novák)	23
6. Vyšetřovací metody (J. Kalenský)	25
6.1 Ekzémový chorobopis	27
6.2 Alergologické vyšetření	31
6.2.1 Epikutánní testy	32
6.2.2 Intrakutánní testy	38
6.2.3 Eliminační a expoziční zkouška	39
6.2.4 Alkalirezistence dle Burckhardta	40
7. Obecná morfologie (M. Novák)	41
8. Celkové a subjektivní příznaky (M. Novák)	49
9. Histologie (F. Novotný)	51
9.1 Historické poznámky	51
9.2 Obecná histologická charakteristika ekzémových onemocnění	52
9.3 Odlišení histologického obrazu podle vývojového stadia	52
9.4 Histologické odlišení některých forem ekzému	53
9.5 Histologická charakteristika dermatitid vzhledu ekzému	54
9.6 Hlavní histologické znaky ekzému podle klinicko-morfologického obrazu	55

10. Patofyziologie a imunologie (M. Novák)	57
10.1 Fenomény v průběhu ekzému a dermatitidy	58
10.2 Imunologie kontaktního ekzému	59
11. Dispoziční faktory (M. Novák)	67
12. Eczema contactum allergicum (J. Kalenský, F. Novotný)	71
12.1 Principy kontaktní alergie	71
12.2 Faktory, které ovlivňují senzibilizaci u kontaktního alergického ekzému ..	72
12.3 Kontaktní alergeny	74
12.4 Klinický obraz	79
12.5 Vyšetření kontaktního alergického ekzému	80
12.6 Alergie skupinová	82
12.7 Alergie sdružená	84
12.8 Léčení	84
12.9 Prevence	86
13. Allergia contacta proteinica (J. Kalenský)	89
14. Eczema microbiale (J. Kalenský)	91
14.1 Definice	91
14.2 Názvosloví	91
14.3 Etiologie	91
14.4 Klinický obraz	93
14.4.1 Intertriginózní forma	94
14.4.2 Periorificiální a parafokální forma	94
14.4.3 Mikrobiální ekzém běrců při varixech	95
14.4.4 Mikrobiální ekzém při tinea pedum	96
14.4.5 Mikrobiální ekzém rukou	96
14.4.6 Paratraumatický ekzém	97
14.4.7 Mikrobid	97
14.5 Terapie	99
14.6 Prevence	100

15. Eczema nummulare (J. Kalenský)	101
15.1 Definice	101
15.2 Etiologie	101
15.3 Klinický obraz	102
15.4 Terapie	103
16. Eczema dyshidroticum (M. Novák)	105
17. Eczema solare (M. Novák)	113
18. Eczema contactum haematogenes (M. Novák)	115
19. Eczema atopicum (M. Novák)	117
19.1 Definice a názvosloví	117
19.2 Incidence	118
19.3 Dědičnost	119
19.4 Klinický obraz	120
19.5 Kojenecký ekzém	124
19.6 Dětský atopický ekzém	125
19.7 Ekzém dospívajících	127
19.8 Ekzém dospělých	128
19.9 Neurodermitis circumscripta /lichen simplex chronicus Vidal/	130
19.10 Neurodermitis psoriasiformis	130
19.11 Diferenciální diagnostika atopického ekzému	131
19.12 Vyšetření	131
19.13 Etiopatogeneze	132
19.14 Prevence	139
19.15 Terapie	141
19.15.1 Zevní léčba	141
19.15.2 Vniřní léčba	142
19.15.3 Fyzikální léčba	143
20. Dermatitis contacta toxica (irritativa) (M. Novák)	145
21. Dermatitis intertriginosa (M. Novák)	153
22. Eczema hyperkeratoticum (M. Novák)	157

23. Dermatitis degenerativa digitorum et plantarum (pulpitis sicca, dermatosis juvenilis plantaris) (F. Novotný)	159
24. Dermatitis asteatotica (eczema asteatoticum) (F. Novotný)	161
25. Dermatitis seborrhoica (M. Novák)	163
25.1 Historie	163
25.2 Dermatitis seborrhoica adulorum	164
25.3 Dermatitis seborrhoica infantum (dermatitis dysseborrhoica infantum, psoriasoid)	167
25.4 Léčba	168
26. Dermatitis varicosa (M. Novák)	171
27. Erythrodermia eczematosa (M. Novák)	175
27.1 Erytrodermie závislé na životním období	177
27.2 Léčba	177
28. Postižení dutiny ústní (J. Kalenský)	179
28.1 Cheilitidy	179
28.2 Stomatitidy	180
28.3 Vyšetření	180
28.4 Léčba	180
29. Lékové exantémy ekzémového typu (J. Kalenský)	183
29.1 Klinický obraz ekzematoidního lékového exantému	183
29.2 Vyvolávací léky	184
30. Ekzematizace jiných dermatóz (M. Novák)	185
31. Ekzém a dermatitida jako součást některých syndromů (M. Novák)	187
32. Ekzém a dermatitida jako dermadrom u jiných chorob (M. Novák)	193

33. Posudková hlediska (J. Kalenský, L. Mardešičová)	199
33.1 Pracovní neschopnost	199
33.2 Hospitalizace	200
33.3 Pracovní přeřazení	200
33.4 Invalidita	201
33.5 Vyšetření a hlášení profesionality	201
33.6 Kritéria profesionality dermatáz	203
33.7 Ohrožení nemocí z povolání	205
34. Prevence (J. Kalenský, L. Mardešičová)	207
34.1 Výchova ke zdraví	207
34.2 Výběr vhodných technologií a chemikálií	208
34.3 Prostředky individuální prevence	209
34.4 Ochranné a rehabilitační masti	210
34.5 Kultura práce a hygiena	211
34.6 Začleňování do práce	211
34.7 Alergologický průkaz	213
34.8 Výskyt hlavních alergenů v životním a pracovním prostředí	213
35. Hygiena kůže u ekzematika (J. Kalenský)	219
36. Zásady terapie (F. Novotný)	221
37. Farmakologie a mechanismus účinku antiekzematik (F. Novotný)	225
38. Místní léčba (F. Novotný)	235
39. Taktika a zevní aplikace glukokortikoidních přípravků (F. Novotný)	243
40. Celková léčba (F. Novotný)	245
41. Dieta (F. Novotný)	247
42. Fyzikální léčba (F. Novotný)	249
43. Psychoterapie (F. Novotný)	253
44. Homeopatie a alternativní metody (F. Novotný)	255

45. Receptář (F. Novotný, M. Novák)	257
45.1 Zásypy	257
45.2 Tekuté pudry	258
45.3 Roztoky	258
45.4 Pasty	260
45.5 Krémy	261
45.6 Masti	261
Rejstřík	265